

Szkoła gimnazjalna i ponadgimnazjalna GODZINA Z WYCHOWAWCĄ

Godzina z wychowawcą. Scenariusz lekcji z wykorzystaniem nowych mediów i metody debata* (90 min)

Scenariusz zgodny z podstawą programową
(Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej
z dn. 27 sierpnia 2012 r.).

Dlaczego okradamy współczesną kulturę? Rozważania na temat korzystania z nielegalnych źródeł wiedzy

Opracowała: Nina Sienkiewicz - Maj
Konsultacja metodyczna: Anna Równy

CC BY-NC-ND

Uznanie autorstwa - Użycie niekomercyjne - Bez utworów zależnych 3.0 Polska
Licencja ta zezwala na rozpowszechnianie, przedstawianie i wykonywanie utworu jedynie w celach niekomercyjnych
oraz pod warunkiem zachowania go w oryginalnej postaci (nie tworzenia utworów zależnych).
creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/pl

 Legalna Kultura

ul. Marszałkowska 84/92 lok. 121, 00-514 Warszawa, e-mail: lk@legalnakultura.pl

Cele lekcji:

Uczeń:

- poznaje konsekwencje moralne i prawne z korzystania z nielegalnych stron internetowych;
- ćwiczy umiejętność wyszukiwania informacji w Internecie i je selekcjonuje;
- zapoznaje się z zasadami prawa i etyki;
- ocenia przydatność Internetu jako źródła wiedzy (w odniesieniu do legalnego aspektu tego pojęcia).

Metody:

- debata;
- dyskusja z wykorzystaniem argumentów w kategoriach „za” i „przeciw”;
- polemika.

Przygotowanie do lekcji:

- uczniowie przygotowują w domu listę adresów stron internetowych, z których korzystają najczęściej, szukając tekstów kultury (film, muzyka, literatura) i informacji na ich temat.

Powiązanie z podstawą programową:

Celem kształcenia ogólnego na III i IV etapie edukacyjnym jest:

3) kształtowanie u uczniów postaw warunkujących sprawne i odpowiedzialne funkcjonowanie we współczesnym świecie.

Do najważniejszych umiejętności zdobywanych przez ucznia w trakcie kształcenia ogólnego na III i IV etapie edukacyjnym należą:

5) umiejętność sprawnego posługiwania się nowoczesnymi technologiami informacyjno-komunikacyjnymi.

Ważnym zadaniem szkoły na III i IV etapie edukacyjnym jest przygotowanie uczniów do życia w społeczeństwie informacyjnym. Nauczyciele powinni stwarzać uczniom warunki do nabywania umiejętności wyszukiwania, porządkowania i wykorzystywania informacji z różnych źródeł, z zastosowaniem technologii informacyjno-komunikacyjnych, na zajęciach z różnych przedmiotów.

Ponieważ środki społecznego przekazu odgrywają coraz większą rolę, zarówno w życiu społecznym, jak i indywidualnym, każdy nauczyciel powinien poświęcić dużo uwagi edukacji medialnej, czyli wdrażaniu uczniów we właściwe sposoby odbioru i wykorzystywania mediów.

Przebieg lekcji:

- **FAZA WSTĘPNA**

Nauczyciel dyskutuje z uczniami na temat legalnych i nielegalnych źródeł informacji. Pyta ich, czy korzystają z nielegalnych internetowych źródeł kultury, a jeśli tak, czy wiedzą, że jest to nieetyczne, złe, niewłaściwe? Uczniowie udzielają odpowiedzi, popierając je własnymi doświadczeniami. Nauczyciel prowokuje dyskusję („Czy pobieranie z Internetu filmów, muzyki, książek jest dobre czy złe?”), po czym wywiązuje się polemika między uczniami.

Nauczyciel dzieli uczniów na dwie grupy („za” i „przeciw”) i rozdaje karty pracy z pytaniami. Uczniowie, udzielając odpowiedzi na pytanie zadane na karcie pracy, działają w grupach: dyskutują, zbierają argumenty, powołują się na przygotowane przez siebie w domu listy stron internetowych (legalnych i nielegalnych).

Liderzy grup przedstawiają argumenty w kategoriach „za” i „przeciw”. Po wspólnej dyskusji uczniowie (jeśli to konieczne, przy wsparciu nauczyciela) dochodzą do wniosku, że korzystanie z nielegalnych źródeł informacji jest nieetyczne, złe oraz niezgodne z prawem autorskim. Powszechnie zaś wiadomo, że za łamanie prawa grożą kary.

- **FAZA REALIZACJI**

Nauczyciel przedstawia uczniom wybrane strony internetowe, np.: [www.filmotekaszkolna](http://www.filmotekaszkolna.pl), www.muzykotekaszkolna.pl, www.archive.org, www.artmuseum.pl/filmoteka, www.nina.gov.pl/edukacja. Informuje ich, że są to legalne, darmowe i certyfikowane źródła wiedzy, z których można korzystać, nikomu nie wyrządzając krzywdy, nikogo nie okradając i postępując zgodnie z prawem autorskim, a także z własnym sumieniem i zasadami etycznymi, którymi człowiek powinien kierować się w życiu. Nauczyciel podkreśla, że wymienione, przykładowe strony internetowe to pewne, sprawdzone i przygotowane przez kompetentne osoby źródła wiedzy.

- **FAZA PODSUMOWUJĄCA**

Nauczyciel pyta uczniów, które źródła kultury w sieci są ich zdaniem najbardziej popularne. Z których najczęściej korzystają podczas codziennego „surfowania” po Internecie? Wywiązuje się dyskusja, padają odpowiedzi.

Zadanie domowe:

1. Zapoznaj się dokładnie z serwisem internetowym www.legalnakultura.pl i odpowiedz na pytanie: *Co to znaczy legalna kultura?*;
2. Znajdź przykłady stron internetowych, zawierających ciekawe materiały dotyczące tekstów kultury, a także legalne źródła, które nie zostały przedstawione w serwisie Legalna Kultura.

Karta pracy:

Pytania potrzebne do dyskusji dla grupy „za” i dla grupy „przeciw”:

1. Dlaczego warto korzystać i mówić o legalnych źródłach kultury?
 2. Czy zgadzacie się, że za korzystanie z Internetu i ściąganie informacji powinno się płacić ich twórcom, artystom, pisarzom?
 3. Kiedy i w jakich przypadkach (jeśli w ogóle) można korzystać – Waszym zdaniem – z nielegalnych źródeł informacji i kultury?
 4. Czy dużo osób korzysta z internetowych źródeł wiedzy?
 5. Dlaczego internauci ściągają utwory z nielegalnych źródeł – okradając przy tym kulturę?
Co – Waszym zdaniem – wpływa na tak niewłaściwe i nieetyczne zachowanie internautów?
-

** Metoda aktywizująca **debata** pozwala łatwiej podjąć decyzję i spojrzeć na ten sam problem z różnych punktów widzenia.*

Dzielimy uczniów na dwie grupy (mogą podzielić się sami, zgodnie z własnymi poglądami odnośnie do przedmiotu debaty). Jedna grupa przygotowuje argumenty „za”, druga – „przeciw”. Każda grupa wybiera dwóch reprezentantów, którzy przedstawiają pracę grup (inni członkowie grupy mogą pomagać reprezentantom i zabierać głos). Celem pracy grupy jest zgromadzenie takich argumentów, które przekonują o słuszności poglądu, a tym samym ułatwiają podejmowanie decyzji w działaniu.

Zadania nauczyciela:

- określa czas wypowiedzi reprezentantów;
- określa czas wypowiedzi innych członków grupy;
- uczy słuchania argumentów grupy przeciwnej;
- uczy poszanowania poglądów innych osób;
- zapisuje wnioski z debaty.